

IJ D

JONGERENPASTORAAL VLAANDEREN

Soort activiteit	Gesprek - film
Thema('s)	Eucharistie – taken misdienaar – liturgische symbolen
Aantal deelnemers	Min. 2 – max. 10
Leeftijd	12-15 jaar
Locatie	Binnen
Duur	2 u. 30 min.
Intensiteit	Rustig
Materiaal	Filmpjes, computer, geluidsboxjes, beamer, papier, balpennen, albe, kazuifels, stola's, koord, kruisjes, (eventueel een dalmatiek), wierookvat, scheepje, processiekruis, flambouwen of kaarsen, het evangelieboek, woordkaartjes (bijlage 1), kaartjes met uitleg(bijlage 1), woordkaartjes (bijlage 2), altaardwaal, corporale, pateen, hostieschaal, kelk met palla, kelkdoekje, 2 ampullen, ciborie, afbeeldingen (bijlage 3), kaartjes met benaming (bijlage 4), wierookvat, koeltje, wiek, lucifers, scheepje, wierookkorrels, lepel, formulier stermisdienaar (bijlage 5), begeleidende tekst filmpjes (bijlage 6)

Doel/Samenvatting activiteit

Aan de hand van acht filmpjes met verwerkingsopdrachten ontdekken (toekomstige) misdienaars wat er gebeurt in de viering. Ze leren de betekenis van de houdingen, gebaren, gebruiken en rituelen tijdens de viering. Door het ontdekken van de taken van een misdienaar krijgen de jongeren een eenvoudige initiatie tot de eucharistie.

Titel werkvorm

In deze werkvorm geven we jou als begeleider aanzetten om met de filmpjes aan de slag te gaan. Afhankelijk van de lengte van de activiteit, de interesses of noden van de groep kan je er een aantal filmpjes uitkiezen of de hele werkvorm gebruiken. Je kan ook alle filmpjes op een draaischijf noteren en de keuze van de filmpjes aan het toeval overlaten.

Verloop

Vorbereiding

Download de acht filmpjes 'Misdienaars, ben je klaar?' of zorg voor een degelijke internetverbinding in het lokaal. Zet de computer en beamer klaar en zorg voor voldoende geluidsversterking zodat de misdienaars de filmpjes goed kunnen volgen. Leg het nodige materiaal klaar voor de verwerkingsopdrachten na de filmpjes. We raden aan om als begeleider de filmpjes reeds op voorhand te bekijken of de begeleidende tekst (bijlage 6) door te lezen. Dit helpt je om beter in te spelen op de mogelijke vragen van de misdienaars.

Verloop

Laat de misdienaars plaatsnemen in het lokaal. Zorg voor een fijne omgeving om de filmpjes te bekijken zonder al te veel afleiding.

Wanneer je de stoelen in het lokaal neerzet in een halve cirkel nodigt dit na de filmpjes meer uit tot gesprek. Geef elke misdienaar een paar blaadjes papier en een balpen om tijdens het bekijken van de filmpjes enkele zaken te noteren.

Voor we starten met het bekijken van de filmpjes nodig je de jongeren uit om na te denken over hun favoriete taak als misdienaar. Welke taak vinden zij het leukst om uit te voeren tijdens de viering? Waar kijken ze echt naar uit?

Laat hen het antwoord bovenaan hun blaadje noteren en overloop na enige tijd ook samen de antwoorden. Weten ze ook welke betekenis deze taak heeft? Vraag hen om tijdens de filmpjes goed op te letten en onder andere op zoek te gaan naar de betekenis van hun favoriete taak.

1. Jezus ontmoeten

Bekijk samen het eerste filmpje en geef de misdienaars even de tijd om te noteren.

Bespreek na het filmpje samen onderstaande vragen:

- Om welke reden ben jij misdienaar geworden?
- Hoe help jij de andere gelovigen om zo goed mogelijk mee te bidden en te vieren?
- Waarom vieren we eucharistie (bij voorkeur) in een kerk?
- Wat zou de eerste stap zijn om een ontmoeting met God tijdens de eucharistie mogelijk te maken?
- Heb jij zelf nog vragen na het bekijken van het filmpje? Zijn er zaken onduidelijk?

2. In de sacristie

(Nodig: albe, kazuifels, stola's, koord, kruisjes, eventueel een dalmatiek)

Bekijk samen het tweede filmpje en geef de misdienaars even de tijd om te noteren.

De jongeren krijgen nu de opdracht om een misdienaar, diaken en priester aan te kleden voor de eucharistieviering op Pasen. Ze kunnen hierbij een medemisdienaar aankleden of de kleding netjes bij elkaar leggen. Zorg voor voldoende kleding (stola's en kazuifels in verschillende kleuren) zodat de opdracht ook echt een uitdaging is.

Laat hen bij iedere kleur stola ook benoemen bij welke tijd door het jaar de kleur past.

Bespreek na de opdracht onderstaande vragen:

- Vind jij kledij belangrijk?
- Ben jij je bewust van de betekenis van jouw kleding tijdens de eucharistie?
- Hoe is jouw houding tijdens de eucharistie?
- Heb jij zelf nog vragen na het bekijken van het filmpje? Zijn er zaken onduidelijk?

(Nodig: wierookvat, scheepje, processiekruis, flambouwen of kaarsen, het evangelieboek)

Ze hebben nu ook enkele symbolen vast. Overloop samen de symbolen en wat ze betekenen. Geef de jongeren de ruimte om zelf het antwoord te geven en vul aan waar nodig:

- Kruis – symboliseert het lijden en dood van Jezus
- Licht (kaarsen) – symboliseert dat Jezus het licht is voor alle mensen
- Evangelie – symboliseert het Woord van Jezus
- De priester die voorgaat verwijst naar Jezus.
- De gelovigen (misdienaars, mensen in de kerk) verwijzen naar het volk van God
- We dragen soms ook wierook (filmpje 8) mee. Dat is geen verwijzing naar Jezus, maar drukt ons gebed en onze eerbied uit voor God.

(Nodig: woordkaartjes, kaartjes met uitleg)

Nadien krijgen ze kaartjes met een inhoudelijke omschrijving van enkele van deze elementen. Die dienen ze te linken aan één van de delen van de woorddienst. Bij het overlopen zorg je als begeleider voor enige mondelinge toelichting op maat van de groep.

[illegible]

3

- Gezongen acclamatie
(bv. "Uw woord is een lamp", "Gij hebt woorden van eeuwig leven...")
- Homilie De voorganger/predikant verbindt Gods woord met ons leven
- Geloofsbelijdenis We spreken ons geloof uit in Vader, Zoon en heilige Geest (*)
- Voorbede We bidden voor de noden van kerk, van wereld, van wie het moeilijk heeft...

5. Bereiding van de gaven

(Nodig: woordkaartjes, altaardwaal, corporale, pateen, hostieschaal, kelk met palla, kelkdoekje, 2 ampullen, ciborie)

Bekijk samen het filmpje en geef de misdienaars even de tijd om te noteren.

De misdienaars krijgen nu elk één (of meerdere) woordkaartje(s) dat ze bij het juiste voorwerp moeten plaatsen.

De woorden:

- Altaardwaal: groot wit linnen doek
- Corporale: kleine, vierkante doek op het altaardwaal
- Pateen: klein schaaltje om 1 grote hostie op te leggen
- Hostieschaal: overige kleine hostietjes samen
- Kelk met palla (vierkant stuk karton voor op de kelk)
- Kelkdoekje: om de kelk nadien schoon te maken.
- 2 ampullen: één met wijn en één met water
- Ciborie: resterende geconsacreerde hosties worden erin bewaard.

Overloop nadien samen alle voorwerpen en bespreek waarvoor ze gebruikt worden.

Nu de misdienaars alle voorwerpen hebben ontdekt is het tijd om de gaven naar het altaar te brengen. Ze krijgen als opdracht om in een mooie processie de gaven aan te brengen. Een misdienaar neemt het voortouw en verdeelt de taken. De andere misdienaars lopen mee in de processie. Ze brengen in de goede volgorde de gaven aan, overhandigen deze aan de begeleider die ze op het altaar plaatst en buigen.

6. Eucharistisch gebed

Bekijk samen het filmpje en geef de misdienaars even de tijd om te noteren.

Bespreek na het bekijken van het filmpje samen onderstaande vragen:

- Hoe beleef jij het eucharistisch gebed?
- Wat kan jij als misdienaar doen tijdens dit lange gebed?
- Heb jij zelf nog vragen na het bekijken van het filmpje? Zijn er zaken onduidelijk?

7. Communieritus

(Nodig: afbeeldingen, kaartjes met benaming)

Bekijk samen het filmpje en geef de misdienaars even de tijd om te noteren.

Op de grond liggen enkele afbeeldingen alsook enkele kaartjes met benamingen of betekenissen. De misdienaars proberen om de juiste foto aan de juiste benaming/betekenis te linken.

- Tabernakel – Plaats om geconsacreerde (gewijde) hosties te bewaren.
- Godslamp – Brandt altijd wanneer er geconsacreerde (gewijde) hosties in de kerk aanwezig zijn.
- Wijwatervat/Aspersorium – Gevuld met wijwater

Bijkomende uitleg:

Tabernakel – Het doet op het eerste zicht wat denken aan een kluis of brandkast waarin men waardevolle dingen kan bewaren. In dit geval plaatst men er de ciborie in met de overschot van de geconsacreerde hosties. Op die manier krijg je eigenlijk de voortdurende aanwezigheid van de Heer Jezus in de kerk. Tabernakel is trouwens een verkleinwoord uit het Latijn dat letterlijk ‘tentje’ betekent. Je kan dus zeggen dat God zijn tentje heeft opgeslagen in de kerk en door Jezus zijn woonplaats heeft te midden van de kerkgemeenschap.

Godslamp – In de buurt van het tabernakel vinden we steeds een Godslamp. Dat kan een gewone brandende kaars zijn, maar meestal wordt deze in een daarvoor speciaal versierde houder geplaatst. Het brandende licht van de Godslamp wil aan de mensen tonen dat Jezus aanwezig is in de kerk. Ze brandt dan ook steeds wanneer er geconsacreerde hosties aanwezig zijn in de kerk. Je zal merken dat de lamp niet brandt op Goede Vrijdag, want die dag gedenken we de dood van Jezus aan het kruis en zijn er geen gewijde hosties aanwezig in het tabernakel.

Wijwatervat/Aspersorium – Het wijwatervat vinden we doorgaans achteraan in de kerk bij de ingang. Wanneer we binnenkomen dompelen we onze hand in het wijwatervat en maken we vervolgens een kruisteken, ter herinnering aan ons doopsel. Aspersorium komt van het Latijnse woord ‘aspergere’ dat letterlijk besprenkelen betekent. Wanneer de priester in de liturgie wijwater nodig heeft om iets of iemand te zegenen, gebruikt men soms een klein of wat groter emmertje met daarin wijwater. Ook dat emmertje noemt men aspersorium. Om te zegenen gebruikt de priester het aspergillum, hetgeen wij vaak ‘een borstel’ noemen.

8. Wierook (extra)

(Nodig: wierookvat, kooltje, wiek, lucifers, scheepje, wierookkorrels, lepel)

Bekijk samen het filmpje en geef de misdienaars even de tijd om te noteren.

- Welk gevoel roept de wierook bij jou op?
- Gebruik je soms thuis ook wierook? Wanneer?
- Wanneer gebruiken we wierook tijdens de vieringen?

De meeste jongeren hebben nog geen ervaring met wierook. Maak samen met hen het wierookvat klaar.

Stal alle elementen uit en vraag om ze te benoemen.

Steek nu samen het wierookvat aan en verwoord telkens wat je doet. Indien er oudere misdienaars bij zijn kan je hen ook vragen om te helpen.

Nabespreking:

Vraag de misdienaars om hun favoriete taak, die ze in het begin noteerden, er opnieuw bij te nemen.

Zijn ze gedurende de activiteit meer te weten gekomen over hun favoriete taak? Zo ja, wat?

Alle misdienaars krijgen nu ook nog een ster mismidenaar.

Hier kunnen ze aanduiden welke taken ze het liefst doen door sterren uit te delen. Hoe meer sterren een onderdeel krijgt, hoe leuker ze het vinden.

Nadien krijgen ze kort de tijd om de vraagjes bij de ster mismidenaar te beantwoorden alvorens hierover samen in gesprek te gaan.

Tip: laat de activiteit aansluiten bij een eucharistie of neem na de activiteit deel aan een eucharistie. Zo zien ze alle informatie die ze net binnen kregen ook in de praktijk.

Opmerkingen/bijlagen

Bijlage 1

1° lezing	God spreekt tot ons doorheen (meestal) een woord uit het Oude Testament
Antwoordpsalm	We 'beantwoorden' zingend het Woord dat we beluisterden met een psalm uit het Oude Testament
2°lezing	God spreekt tot ons doorheen (meestal) een woord uit het de brieven uit het Nieuwe Testament
Alleluia	We zingen 'Loof God' (en gaan allen staan uit eerbied voor Jezus' woorden)
De Heer zal bij u zijn... <i>[(of) De Heer zij met u...]</i>	De voorganger wenst aan de gelovigen de aanwezigheid van de verrezen Jezus toe: Hij is immers met ons als zijn Woord gesproken wordt.
... De Heer zal u bewaren <i>[(of) ...en met uw geest]</i>	De gemeenschap beantwoordt de wens van de voorganger: ook op hem rust Gods Geest.
Uit het H.Evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens ...	Ter inleiding op de lezing uit de Blijde Boodschap wordt naar de evangelist verwezen (Mt, Mc, Lc of Joh)
Lof zij U, Christus [+ 3 kruisjes]	We loven Jezus Christus. <i>De handelingen daarbij herinneren ons eraan dat we Jezus' Woord willen (1) leren verstaan, (2) verkondigen en (3) in ons hart opnemen.</i>
Evangelie	Doorheen zijn woorden uit het Nieuwe Testament is Jezus Christus zelf in ons midden aanwezig.
Woord van de Heer <i>[of: Zo spreekt de Heer]</i>	Aan het eind van het evangelie verwoordt de voorganger dat het niet zomaar een verhaaltje was, maar Jezus' Woord tot ons gesproken.

<i>Wij danken God</i>	We drukken uit dat we God dankbaar zijn voor de Blijde Boodschap die we mochten beluisteren.
Gezongen acclamatie	We zingen onze dankbaarheid uit t.a.v. Jezus en Zijn Woord. <i>bv. 'Uw Woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad'</i>
Homilie	De voorganger/predikant verbindt Gods woord met ons leven.
Geloofsbelijdenis	We spreken ons geloof uit in Vader, Zoon en heilige Geest.
Voorbede	We bidden voor de noden van kerk, van wereld, van wie het moeilijk heeft...

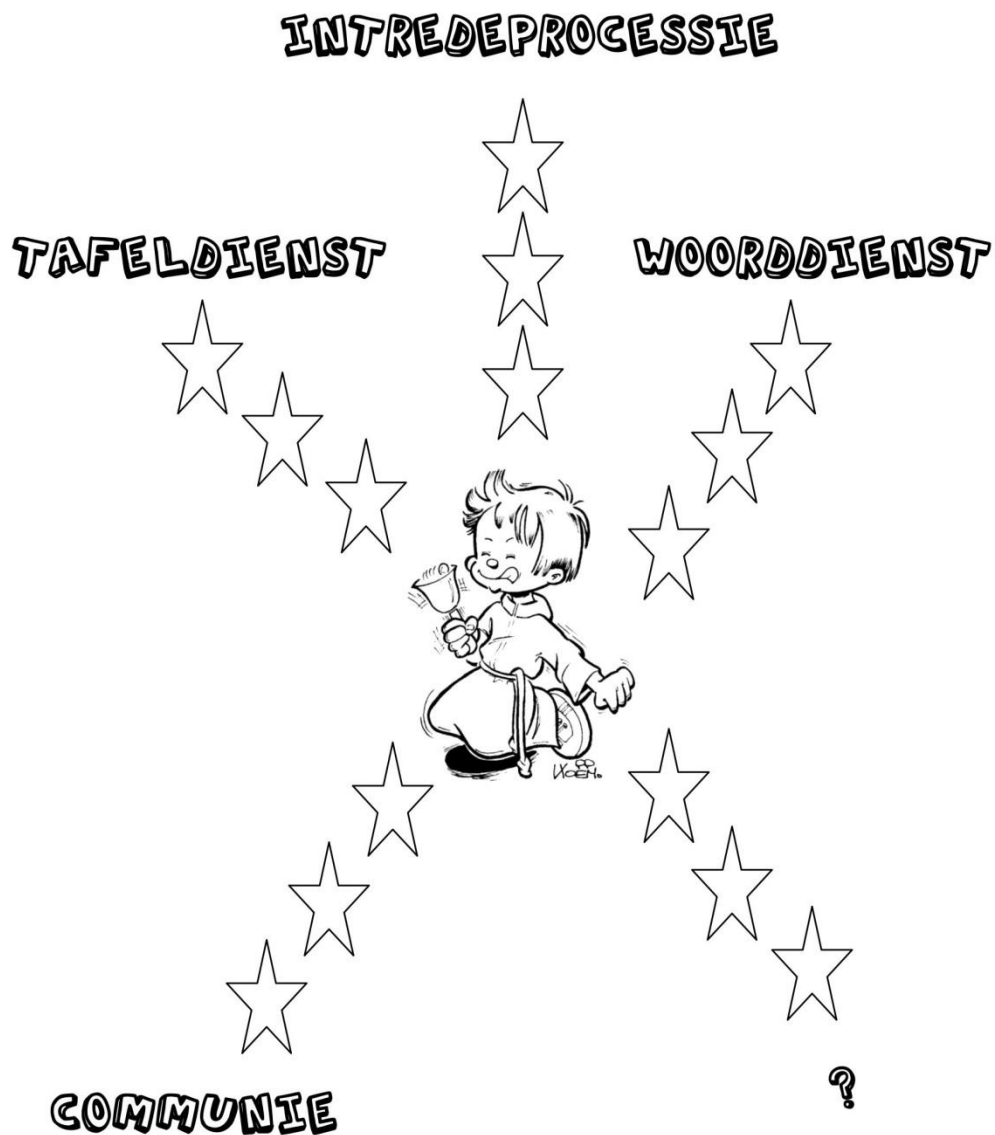
Altaardwaal	Pateen
Corporale	Hostieschaal
Ciborie	Kelk
Palla	Kelkdoekje
Ampul	

Tabernakel
Plaats om geconsacreerde (gewijde) hosties te bewaren.
Godslamp
Brandt altijd wanneer er geconsacreerde (gewijde) hosties in de kerk aanwezig zijn.
Aspersorium
Gevuld met wijwater

-
- * *Waarom ben je misdienaar geworden?*
 - * *Vind je het moeilijk om misdienaar te zijn?*
 - * *Welke taak in de liturgie doe je het liefst?*
 - * *Vertel je anderen dat je misdienaar bent?*

Deel 1: Jezus ontmoeten

Eucharistie vieren is allereerst een Ontmoeting. Zoals Mozes lang geleden God heeft ontmoet in een brandende braamstruik en zoals vele mensen Jezus hebben ontmoet, - tijdens zijn leven maar ook na zijn dood en verrijzenis -
zo kunnen ook wij God en Jezus ontmoeten in het vieren van de eucharistie.

Bij het begin van de viering maken we ons klaar om tot God te bidden. Want God en Jezus ontmoeten doe je niet zomaar: je moet je hart ervoor open stellen.

Wanneer dat is gebeurd, volgen er twee grote delen: de liturgie van het Woord en de eucharistische liturgie.

Tijdens de liturgie van het Woord wordt er voorgelezen uit de Bijbel: we lezen verhalen over hoe God en de mensen met elkaar op weg gaan. En we geven ook antwoord op de woorden die God ons toespreekt, in zang en gebed.

Tijdens het tweede deel van de eucharistie doen wij telkens opnieuw wat Jezus deed tijdens het Laatste avondmaal met zijn vrienden: brood en wijn nemen, God er om danken, het brood breken en delen. Op die manier komt Jezus ook vandaag te midden van zijn kerkgemeenschap.

Om een echte kerkgemeenschap te zijn kan ieder van ons zijn steentje bijdragen. Iedere gelovige is namelijk uitgenodigd om actief mee te bidden en te vieren. In de eucharistie zijn we dus allemaal deelnemers. Daarnaast zijn er een aantal mensen met een bijzondere taak: de koorzangers, de dirigent, de cantor en de organist ondersteunen de zang; de lectoren lezen voor; er is natuurlijk ook een priester, die voorgaat in het gebed en soms ook een diaken, die de priester begeleidt; en last but not least: de misdienaars.

Er kunnen heel wat redenen zijn om misdienaar te worden:

- om je niet te vervelen
- om vrienden en vriendinnen te ontmoeten
- om de vriendschap van Jezus te beleven
- om na te denken over je leven
- omdat je graag iets doet voor andere mensen

Alle redenen zijn dik OK.

Maar één vraag is écht belangrijk:

Hoe hélp jij de andere gelovigen om zo goed mogelijk mee te bidden en te vieren? Hoe help jij als misdienaar de anderen om God te ontmoeten?

Als misdienaar heb je een heel belangrijke taak! Jij draagt ertoe bij dat de eucharistie waardig en mooi gevierd wordt. Je helpt de mensen in de kerk om Jezus' nabijheid intenser te beleven.

Deel 2: In de sacristie

Hoe kan je als misdienaar de andere gelovigen helpen om God te ontmoeten in de eucharistieviering? Alles begint met enkele basishoudingen:

- Kom goed op tijd maar onthaast je eens je in de kerk bent.
- Doe alles rustig en met eerbied.
- Probeer zelf echt mee te bidden en te vieren.

Misdienaars dragen tijdens de kerkdiensten een albe. Het Latijnse woord 'alba' betekent 'wit'. Wit als de dageraad, als het eerste licht van de dag. Een albe kan je vergelijken met een kleed van licht. Dat witte kleed dragen ook kindjes wanneer ze gedoopt worden. Door dat witte kleed aan te trekken, wordt het licht van Christus als het ware je tweede huid.

"Allemaal bent u in Christus gedoopt, met Christus bekleed."

"Bekleed u met de nieuwe mens, die naar Gods beeld is geschapen in ware gerechtigheid en heiligheid."

- De meeste misdienaars in Vlaanderen dragen een eenvoudige albe met een koord en vaak een kruisje.
- Sommigen hebben ook een kapje.

Niet alleen misdienaars dragen een albe. Ook de priester en de diaken dragen er een. Over hun albe dragen ze een stola (een soort sjaal). De diaken draagt de stola diagonaal over één schouder, de priester over de beide schouders. Tijdens de eucharistie draagt de priester daarover nog een kazuifel; de diaken draagt soms een dalmatiek.

De stola, de kazuifel en de dalmatiek hebben altijd de kleur van de tijd van het jaar of van het feest dat we vieren.

- Wit of goud staat voor zuiverheid, heiligheid en feestvreugde. De priester draagt de witte gewaden op alle feestdagen, tijdens de Kersttijd en de Paastijd.
- Rood, een vurige kleur, wordt vooral op Pinksteren gebruikt. Want dan daalde de Heilige Geest neer in de gedaante van vurige tongen boven de hoofden van de apostelen.
- Rood is ook de kleur van bloed: daarom wordt het ook gebruikt bij het herdenken van de lijdensweg van Jezus en bij de viering van martelaren. Dat zijn mensen die omwille van hun geloof gedood werden, zoals de heilige Stefanus en de heilige Agnes.
- Paars is een wat sombere kleur. Ze past bij droeve gebeurtenissen zoals een uitvaart en bij een tijd van boete en bezinning zoals de veertigdagentijd en de advent.
- Groen is de kleur van de natuur, van fris gras en jonge blaadjes in de lente. Daarom is het ook de kleur van de hoop en van eeuwig leven. De priester draagt groen in de gewone periodes, de 'tijd door het jaar'.

Zo, iedereen heeft nu de juiste kleren in de passende kleuren. Zijn we dan nú klaar om Jezus te ontmoeten?

Deel 3: Intredeprocessie

Ben je klaar om eucharistie te vieren?

Ga dan alvast in de rij staan, want naar het altaar gaan doen we niet zomaar: we vormen wat men noemt een 'intredeprocessie'.

Dat wil zeggen: we gaan samen rustig én in de juiste volgorde door de middengang van de kerk naar het altaar.

Je wil weten in welke volgorde? Wel, volg maar even mee ...

Helemaal vooraan gaat de misdienaar met het wierookvat en het scheepje.

Dat is meestal een misdienaar met ervaring.

Niet alleen omdat hij in de intredeprocessie voorop gaat

maar ook omdat hij - een heel klein beetje - met vuur mag spelen.

Met de wierook baant hij als het ware de weg.

Meteen daarna volgt de kruisdrager, met het processiekruis.

Het is namelijk Jezus, de gekruisigde en verrezen Heer, die onze gids is.

Als er voldoende misdienaars zijn

dan draagt een misdienaar links en rechts van het processiekruis

een flambouw of een kaars.

Want Jezus komt om ons licht te brengen.

Daarna sluiten de andere misdienaars gewoon aan:

Twee aan twee, met de handen gevouwen of gewoon netjes langs het lichaam.

Na de misdienaars kunnen ook nog de lectoren volgen.

Als er een diaken is, draagt hij het evangelieboek:

teken van Gods Woord voor ons.

Tenslotte volgt de priester,

die in naam van de kerkgemeenschap

en van Jezus Christus het gebed zal leiden.

Wanneer we

door het schip van de kerk naar het altaar gaan

dan lijken we op het volk van God dat onderweg is,

onderweg doorheen het leven,

door de moeilijke en de vreugdevolle momenten,

maar met het verlangen om God te ontmoeten.

En het is Jezus zélf die ons de weg zal tonen,

want Hij komt midden onder ons,

in de symbolen van het kruis, het licht, het evangelieboek

en de diaken en priester zelf.

Samen vormen wij het lichaam van Christus: de kerkgemeenschap.

De eucharistieviering is nu eigenlijk al begonnen.

Benieuwd naar wat er nog komt? Kijk dan zeker naar het volgende filmpje ...

Deel 5: Evangelieprocessie

Zoals je al weet, bestaat de eucharistieviering uit twee grote delen:
de liturgie van het Woord en de eucharistische liturgie.

Tijdens de liturgie van het Woord

luisteren we naar verschillende lezingen uit de Bijbel.

De eerste lezing komt meestal uit het Oude Testament.

Daarna volgt een psalm of een lied

waarin we al zingend antwoorden op het Woord van God

dat we zonet hebben gehoord.

Dan volgt op zondag de tweede lezing, uit een van de brieven van de apostelen.

Wanneer deze lezing ten einde loopt, maken we ons klaar voor het evangelie.

De wierookdrager en de lichtdragers staan dan al paraat.

Anders dan bij de voorafgaande lezingen

wordt de lezing uit het evangelie begeleid met een ritueel

omdat in het evangelie Jezus Christus zelf tot ons spreekt.

De diaken of priester gaat het evangelieboek nemen,

dat op het altaar of op een lezenaar is gelegd.

Wat dan volgt is opnieuw een processie:

zoals bij de intredeprocessie gaat de wierookdrager gaat voorop,

de lichtdragers lopen links en rechts van het evangelieboek.

Zo wordt de diaken of priester met het evangelieboek begeleid tot aan de ambo.

De lichtdragers nemen hun plaats in links en rechts van de ambo

zolang er uit het evangelie wordt voorgelezen.

Want Jezus wil als een licht zijn voor alle mensen.

Voordat de diaken of priester het evangelie voorleest, kan hij het evangelieboek eren met wierook.

Hij neemt dan de wierook aan van de wierookdrager en geeft hem die terug na het bewieroken.

De wierookdrager blijft op een zekere afstand staan achter de diaken of priester die voorleest.

Dit is het moment waarop ook jij als misdienaar je hart helemaal kan openen

voor de woorden die Jezus vandaag tot ons spreekt, voor zijn manier van leven.

Je kan ook de andere mensen helpen om goed te luisteren

door aandachtig te kijken en te luisteren naar wie voorleest.

Ieder woord van de Blijde Boodschap is als een druppel

die langzaam maar zeker naar binnen sijpelt.

Zo kan Gods woord stilaan ons hele leven bezielen en ons doen en laten doordringen.

En zo zullen de mensen zien dat wij leerlingen van Jezus zijn.

Na het voorlezen van het evangelie begeleiden we de priester of diaken

terug naar de plaats waar het evangelieboek wordt uitgesteld.

Deel 6: Bereiding van de gaven

Brood en wijn worden liefst door gelovigen vanuit de gemeenschap naar het altaar gebracht. De misdienaars helpen om deze gaven aan te nemen en om het altaar klaar te maken. Als een processie met de gaven niet mogelijk is, brengen de misdienaars zelf de gaven aan die nodig zijn voor het tweede deel van de eucharistie.

Op de *credenstafel* is vooraf alles in gereedheid gebracht.

- Het kelkdoekje, de palla en het corporale liggen meestal bovenop de kelk. Die kan je dus makkelijk in een keer meenemen.
- De diaken of de priester die bij het altaar staat gebruikt het corporale om het altaar klaar te maken. Dat is de witte doek waarop de *eucharistische gaven* worden geplaatst. Zoals we ook thuis een schoon tafelkleed leggen om belangrijke gasten te ontvangen.
- Daarnaast heb je een pateen met hosties. Bovenop de kleine hosties ligt er minstens één grote hostie.
- Verdeel de taken zó dat alles voorzichtig en met eerbied naar het altaar kan worden gebracht.
- Zijn er meerdere misdienaars ga dan twee aan twee zodat het geen chaos wordt.
- Neem vervolgens de kruiken met water en wijn en reik deze aan, met het handvat naar de diaken of priester gericht - dat is nog zo gemakkelijk. ...Wácht even... want jullie krijgen de kruiken gewoon terug mee wanneer de diaken of priester ermee klaar is.
- Iedere keer wanneer je het altaar nadert of terug verlaat maak je een kleine buiging.
- . Wanneer de kelk met wijn en de pateen met brood klaar staan op het altaar, en de priester de gebeden heeft uitgesproken, dan kan er weer gewierookt worden. De kelk wordt afgedekt met de palla zodat er niet per ongeluk stof of vliegjes in de wijn terechtkomen.
- De wierookdragers gaan met het wierookvat en het scheepje naar de priester bij het altaar. Hij legt wierook op, zegent deze in stilte en na het sluiten van het wierookvat neemt hij het wierookvat over. Als teken van onze grote eerbied bewierookt de priester de gaven van brood en wijn, het kruis en het altaar.
- Wanneer dit gebeurd is kan een andere misdienaar al klaarstaan met een waterkruik, een schaal en een handdoekje voor de handwassing. Het volstaat dat je wat water over de handen van de priester giet en dat je hem de handdoek aanreikt. Het is tenslotte vooral een symbool – dat uitdrukt dat de priester zich uitwendig en inwendig wil klaarmaken voor het hoogtepunt van de mis.

Ben jij er ook klaar voor?

Deel 7: Eucharistisch gebed

“Brenge wij dank aan de Heer, onze God.”

Met deze oproep nodigt de priester de gelovigen uit om met hem mee te bidden tijdens het eucharistisch gebed, het ‘grote dankgebed.’
Waarom ‘groot’?

Omdat het inderdaad een lang gebed is, waarin heel wat gebeurt!

Maar ook ‘groot’, omdat het ‘groots’ is, omdat we daar heel dicht verbonden worden met het leven en de liefde van Jezus.

Via drie ‘golven van gebed’ worden we meegevoerd naar het moment van de communie:

1. Eerst loven en prijzen we God om wat Hij in het verleden heeft gedaan voor zijn volk.
We danken Hem bijzonder om het geschenk van Jezus, zijn Zoon, die het leven van de mensen is komen delen.
We zingen onze vreugde uit in het Heilig.
2. Dan bidden we om Gods Geest over het brood en de wijn en vragen dat ook wij hier en nu Jezus Christus kunnen ontmoeten, in de tekens van zijn Lichaam en Bloed.
Daarom herinneren we God ook aan wat Jezus heeft gedaan en gezegd tijdens het Laatste avondmaal.
3. Tenslotte richten we onze blik op de toekomst: we bidden dat Gods Geest alle aanwezigen omvormt tot het éne levende lichaam van Christus.
En ook dat Gods belofte van vrede voor iedereen ooit werkelijkheid wordt.

Je merkt het: dit grote gebed wil ons als gelovigen dichter bij Jezus brengen en dichter bij elkaar. Het nodigt ons ook uit om in Jezus’ voetspoor van ons eigen leven brood te maken dat we breken en delen met anderen. Een serieuze uitdaging ... maar in de communie ontvangen we precies de kracht om die weg van de liefde te gaan!

Wat kan jij nu als misdienaar doen tijdens dit lange gebed?

- Sta rustig rechtop, naar het altaar gekeerd, en volg met je ogen wat daar gebeurt. Zo kan je de andere mensen helpen om ‘met hun hart bij de Heer te zijn.’
- Probeer in de stilte van je eigen hart het gebed dat de priester voorbidt mee te volgen.
- Vanaf het gebed om Gods Geest tot na de consecratie kunnen de misdienaars neerknielen. Als er wierook wordt gebruikt, kan de wierookdrager de gaven bewieroken op het moment dat de priester ze omhoog heft om ze te tonen aan de gemeenschap.

Deel 8: Communieritus

Tijdens het grote dankgebed hebben we gebeden
om een groeiende verbondenheid met God,
met Jezus Christus en met elkaar.

We drukken die verbondenheid nu verder uit in het Onzevader,
het 'familiegebed' van de christenen,
waarin we tonen dat we 'zusters en broeders' zijn van elkaar.

Om in harmonie te kunnen samenleven is er vrede nodig.
'Vrede' was het eerste woord van de verrezen Heer aan zijn leerlingen.

De priester bidt dat dit moment zich ook vandaag herhaalt:

"Heer Jezus Christus ... geef vrede in uw naam."

En onmiddellijk daarna klinkt de vredeswens,
en krijgen we de opdracht om de vrede die we van Christus ontvangen
te delen en door te geven aan elkaar.

Bij dit moment kan je als misdienaar echt getuige zijn van vrede en vreugde!

Nu zijn we bijna klaar om de communie te ontvangen.

Eerst moet natuurlijk het heilige brood gebroken worden,
terwijl we opnieuw aan Christus vragen:

"Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, geef ons de vrede."

Wanneer de priester het gebroken brood toont
en iedereen uitnodigt voor de communie,
antwoorden we met de mooie woorden
van de Romeinse honderdman tot Jezus:

*"Heer, ik ben niet waardig dat Gij tot mij komt,
maar spreek en ik zal gezond worden."*

Woorden van nederigheid én groot vertrouwen!

Misdienaars ontvangen vaak als eersten de communie.

Als je daarna naar je plaats gaat,

heb je tijd om je bewust te worden van het geschenk dat je gekregen hebt:

Jezus Christus is naar je toe gekomen, op een heel persoonlijke, intieme manier.

Hij heeft zichzelf opnieuw aan jou gegeven, opdat jij op Hem kan gaan gelijken.

Als je tijdens de communieprocessie de priester of diaken begeleidt met licht,
kan je niet meteen tot stil gebed komen, dat is normaal.

Dat is ook moeilijk als je de priester of diaken helpt bij het afruimen van het altaar.

Maar hopelijk krijg je daarna nog even tijd om in de stilte van je hart te bidden en te danken.

Het gebed na de communie rondt het samen bidden af.

Na dit gebed volgen de mededelingen en een zendingswoord.

Als misdienaar sta je dan best al klaar om de slotprocessie te vormen.

Na het "Ga nu allen heen in vrede" gaan de misdienaars weer voorop,
om samen met de priester en diaken door de middengang naar achter in de kerk te gaan.

Extra: Wierook

In vele kerken wordt bij plechtige vieringen wierook gebruikt. Dit gebruik is heel oud. In het Oosten brandde men vroeger - en nu nog steeds - vaak wierook als offer voor de goden of omwille van de zuiverende werking. De joden hebben dit gebruik vermoedelijk meegebracht uit het oude Egypte en overgenomen in de tempel van Jeruzalem. De rook van de wierook stijgt - zoals alle rook - omhoog. Hij neemt de gebeden van de mensen mee naar God. De lekkere intense geur versterkt ons gebed en onze beleving van de liturgie.

“Laat mijn gebed tot U opstijgen als wierook”, zingen we in een van de psalmen.

In het evangelie van Mattheüs lezen we dat de wijzen uit het oosten wierook meebrachten als geschenk voor de pasgeboren Jezus.

In onze kerk worden voorwerpen bewierookt om ze te eren: altaar, evangelieboek, brood en wijn, de paaskaars, omdat ze verwijzen naar Jezus. Soms worden ook mensen bewierookt: de priester en alle aanwezigen, omdat ze kinderen van God zijn.

De zorg voor het wierookvat wordt meestal aan een misdienaar met ervaring toevertrouwd. Het vraagt inderdaad wat oefening om het wierookvat klaar te maken.

En dat doe je zo ...:

- Dit zijn kooltjes. Die neem je nooit met je vingers vast maar met een tang.
- Je steekt de kooltjes aan met een brandende wick of kaars tot ze goed gloeien.
Misschien moet je even blazen.
- Opgepast, het is heet!!
- Je hebt ook nog het scheepje met de wierookkorrels nodig en een lepeltje.

Voor het vertrek van de intredeprocessie gaat de wierookdrager naar de voorganger, overhandigt hem het scheepje en laat de voorganger wierook opleggen en zegenen. Dan kan de processie vertrekken!